Handläggare
Cecilia Undfors
kommunsekreterare
Kommunledningsförvaltningen
0140-68 671
cecilia.undfors@tranas.se

Mottagare
Kommunfullmäktige

Svar på motion om användning av benämningen brukare i Tranås kommun

Förvaltningens förslag till beslut

att avslå motionen med motiveringen att Tranås kommun bör följa Socialstyrelsens rekommendationer om vilka termer som ska användas inom vård och omsorg.

Sammanfattning

I en motion föreslår Ulla-Britt Holmberg (SD) att Tranås kommun ersätter ordet brukare inom sina omsorgsverksamheter med benämningen omsorgstagare eller kund.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen avslås med motiveringen att Tranås kommun bör följa Socialstyrelsens rekommendationer om vilka termer som ska användas inom vård och omsorg.

Beskrivning av ärendet

Ulla-Britt Holmberg (SD) föreslår i en motion att Tranås kommun byter ut ordet brukare inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter till omsorgstagare eller kund. Hon anser att ordet brukare är avhumaniserade och nedvärderande och att det därför bör slopas.

Motionen har remitterats till kommunstyrelsen som begärt in yttrande från vård- och omsorgsnämnden.

Nämnden beslutade 2026-04-15 § 6 att föreslå följande svar på motionen:

- att vård- och omsorgstagare ska vara den generella termen för alla de personer som får insatser från vård- och omsorgsnämnden,
- att patienter ska vara den generella termen för alla de personer som får hälso- och sjukvårdsinsatser från vård- och omsorgsnämnden,
- att brukare ska vara den generella termen för alla de personer som får

socialtjänstinsatser från vård- och omsorgsnämnden,
- att förvaltningens verksamheter främst ska använda sig av vedertagna verksamhetsspecifika termer,
- att medborgare, när sammanhanget tillåter, ska vara termen för de personer som tar del av insatser och verksamhet som inte är individuellt behovsprövad,
- att kund ska undvikas som term inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter,
- att därmed anse motionen besvarad.

Kommunledningsförvaltningens bedömning
Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen avslås med motiveringen att Tranås kommun bör följa Socialstyrelsens rekommendationer. I Socialstyrelsens termbank används inte ordet omsorgstagare utan vård- och omsorgstagare. Socialstyrelsen avråder också från ordet kund som samlande begrepp.

Angående kundbegreppet beslutade kommunfullmäktige i december 2007 att anta ledstjärnan: *I Tranås har vi kunden i centrum, kvalitet i varje möte och vi ser möjligheterna.* Samtliga verksamheter har att följa ledstjärnan tills annat beslut är fattat. Kommunledningsförvaltningen kan dock konstatera att vård- och omsorgsnämnden och vård- och omsorgsförvaltningen har frångått ledstjärnans kundbegrepp sedan flera år tillbaka, något som också påtalas i tjänsteutlåtandet från vård- och omsorgsförvaltningen. Det kan också konstateras att ledstjärnan är under omarbetning. Därmed är bedömningen från kommunledningsförvaltningen att det mest lämpliga är att följa Socialstyrelsens råd om vilka begrepp som bör användas inom vård- och omsorgsområdet.

Samråd

Samråd har skett med vård- och omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen 2026-05-11
Protokoll vård- och omsorgsnämnden 2026-04-15
Tjänsteutlåtande vård- och omsorgsförvaltningen 2026-01-27
Kommunfullmäktige 2025-12-08 (2025-12-08 KF §224)
Motion 2025-11-20

Beslutet skickas till

Diariet
Motionär
Vård- och omsorgsnämnden

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Maria Blomberg
Administrativ chef